

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

contra id insurrexerint. Præterea alijs duabus alas suos tegunt pedes, ut significandum, quod etiam præcendant & mortificent appetitus inferiores, ne proprio suo libitu moueantur ad res terrenas: sed solum ad exequendum, quod iubet Deus: sequentes bona voluntatis rationalis propositionem, sicut famuli suam sequuntur Dominum. Alæ, quæ huic rei deseruiunt, sunt considerationes vilitatis, & abiectiois, quam caro ex se ipsa habet; & sensualitas ad voluptates & bona terrena male inclinata; & affectus virtutum moralium, quæ hos appetitus tegunt, & exornant: mortificantes ac domantes eorum passiones. Remotishis duobus impedimentis, proprii iudicii & amoris proprii, remanet cor promptum & paratum ad celeriter implendum quicquid Deus ordinat, dicens cum Dauide: *Paratum cor meum Deus, seruum cor meum.* Bis ait, se paratum habere cor, quo significat duas alas, quæ habet extensas & præparatas, ad explendum, quod iusserit Deus: & sanctus Bernardus eas appellat, *agnitionem & deuotionem.* *Agnitio* siue cõsideratio debet esse omnium titulorum & nominum, quibus obstringimur seruire & obedire Deo, tam ex ipsius, quàm ex nostra parte. Nam ille est noster Deus, Creator, & gubernator, Saluator & glorificator, & omne bonum nostrum: nos autem sumus eius Creaturæ, serui, & famuli: vt ipsi seruiamus, & Obediamus: & in hoc nostra bona fortuna consistit, extra quod summa est miseria. *Deuotio* complecti debet omnes affectus amoris, fiducie, laudis, & gratitudinis: qui promptos nos, zeleresque faciunt & expeditos in rebus omnibus diuini obsequij: ita vt magnam felicitatem, summiq; gradij materiam reputemus: quod iubeat aliquid, in quo ei obediamus; & quod occasio aliqua occurrat, in qua ei placeamus. Hoc est alas esse extensas, & moueri quasi ad volandum apte, & propense; tantum expectantes ipsius Dei nuntium: vt statim volent. Et quoniam talis promptitudo oritur ex Charitate: qui eam promptitudinem habent, vocantur Seraphini, hoc est amore accensi: eo quod in modum ignis & flammæ mouent semper sese in altum, suspirantes ipsum Deum; & optantes adesse velociter omnibus, quæ illi placent. Et hac ratione implent, quod S. Petrus suadet, *Castificantes animas vestras in obedientia Charitatis.* Quæ scilicet obedientia oriatur ex amore, & tendat in amorem: satisque sibi reputet esse motuum amoris, qui ipsam comitetur in omnibus quæ agit, vt Dei mandatis obediat: ita coniungens simul amoris & obedientiæ præceptum, vt amet & obediat ex toto corde, ex tota anima, & ex omnibus viribus suis.

§. I.

VT Quis ad perfectam adeo Obedientiam perueniat, quæ iudicij abnegationem & veram voluntatis promptitudinem complectatur, iacientum est hoc fundamentum: quod perfectus obediens non debeat præ-

d Psal. 56. 8.

Serm. 4. de
verbis I.
saia.

1. Pet. 1. 22.

cipue obedire Deo, eò quòd rationes aliqua ad sint, cur res præcepta sit executioni mandanda; sed quòd sit Deus, qui iubet: non quaerita alia causa, cui eius Obedientia innitatur, vt præclare Sanctus Augustinus perpendit, reddens causam cur Deus primis parentibus prohibuerit comedere de ligno scientiæ boni & mali, quod ex se indifferens erat, & potuisset absque peccato alias comedi. Quod, vt ad rem magis explicet, instituit quendam quibusdam dialogum inter Deum & ipsum Adamum, in hunc modum. Noli (inquirit) Deus Adamo, hanc arborem tangere. Sed Adamus ait Quæ arbor hæc est? Si bona: cur eam non tangam? Sin mala, cur manet in Paradyso? Respondet Deus, Propterea manet in paradyso, quod bona sit; sed ego nolo, vt tu illam tangas: Sed cur non tangere debeo? Eò quòd velim te obedientem, & nõ repugnantem. O serue, audi primum tui Domini mandatum: & tunc disces imperantis consilium. Bona est arbor: sed nolo, vt eam tangas: nam ego Dominus sum, tu autem seruus: hæc tota est causa. Quam si parui momenti esse existimas: dedignaris esse seruus. Sed quid tibi aliud magis expedit, quàm tui Domini gubernationi subesse? Quomodo autem eius gubernationi subiectus eris: nisi aliquod tibi præceptum iniungat? Si igitur multum referat, quod aliquid ille iubeat; expedit prohibere tibi, ex hoc ligno comedere non ob eius malitiam, sed ob tuam obedientiam. Non potuit Deus distinctius explicare, quantum bonum sit obedientia, quàm rem prohibendo, quæ nõ esset mala: in qua, Obedientia palmam obtineret; in obedientia autem penam acciperet. Hæc Sanctus Augustinus. Ex quo apparet, quàm sit res antiqua, quod Dominus Deus noster res huiusmodi indifferentes præcipiat, nullam reddens rationem seruis suis, cur ita præcipiat. vt discant perfectionem Obedientiæ cum iudicij sui subiectione absque alia causa aut ratione, quàm, quòd ita iubeat Deus. Hoc modo iussit Abrahamum a egredi de terra sua, ac de domo patris sui, & vt ei eiceret ex domo sua filium suum Isaacem; & quod grauius adhuc est, vt e offerret ipsi filium suum Isaac in holocaustum. certum tamen illum interius reddens (vt S. Thomas ait) ipsum Deum esse, qui id mandaret: quod ei satis fuit, vt omnino absque aliqua contradictione, aut replica sese abnegaret, & subijceret. Et eodem modo iussit fratrem eius Loth (vt supra perpendimus) non respicere retrò, vt Sodamam pereuntem videret, nulla ratione proposita, cur id præciperet. Et in nouo testamento fuit valde frequens hic obedientiæ modus: & S. Chrysostomus eum valde commendat & exagerat in Apostolo, explicans illam eius sententiã ad Romanos ad Alolò vòs ignorare fratres: quia saepe proposui venire ad vos, & prohibitus sum vsq; ad huc. Vide, inquit, menuram fidelis huius serui Obedientiæ, multamque humilitatem & animi gratitudinem. Quod prohibitus sit, dicitur, quàm ob rem autem, non item. Non enim scrutatur Domini propositum, sed

a Gen. 12. 1.

b c. 11. 12.

c c. 22. 2.

d. 2. 171.

e. 5.

Tract. 3. c. 8.

Homil. 2. in

ad

Rom. 1. 13.

simpliciter

simpliciter obsequitur. Atqui mirum videri poterat, cur tantum Doctorem
 Deus, ne diuerteret ad urbē adeo splendidam, adeoque magnam; & quam y-
 niferus orbis suspicit, præpedierit, idque t̄to tempore: facillimè siquidē, si
 potent hac vrbe victor euasisset, reliquas subditas cepisset. Iam cum
 reglem hanc Ciuitatem relinquit, iolisque inimis & subditis incumbit,
 totum omnium Reginam & caput negligit. Verùm nihil horum curiosè
 tractatur, quin potius incomprehensibili prouidentia cedit, partim animi
 moderationem spectatam faicēs: partim erudiens nos omnes, ne factorū
 rationem vsquam à Deo exigamus: etiam si quàm plurimos quæ gesta sunt
 conturbent. Domini siquidem solius est præcipere: seruorum verò parēre.
 propterea, quòd prohibitus sit indicat; cuius verò rei gratia, nō item. Quasi
 dicit neque ipse causam cognoui; nec sciscitari Dei consiliū & sententiā vo-
 luit. Non enim dicit creatura Factori suo, quid me ad hunc modum fecisti?
 Cuiusnam gratia, dic mihi, istud discere quæris? Nescis, quòd omnium ille
 gratiam habeat quòd Sapiens sit, quòd nihil agat præter rationem, nihil fru-
 strum illud te magis amare, quàm proprij parentes ament, ac longo interual-
 lo & paternam pietatem, & maternam sollicitudinem superare? nihil igitur
 præterea quæras, neque ultra hæc septa transilias. Satis siquidem sunt ista,
 præterea que satis ad consolationem. Neque dubites, sapienter ab illo omnibus
 prouisum, Hæc S. Chryostomus. Cuius rationes quemcunq; Christianum
 intellectum conuincunt, ut subiectus sit, ac promptus, ad omnia, quæ Deus
 iubet ac dirigit: etiam si eorum causam ipse ignoret.

Se vltetiùs progrediendum est perfectæ Obedientia Religiosa: ut
 scilicet eadem iudicij proprij abnegatione Prælati suis obediat in rebus,
 quæ non videntur apertè esse malæ. In huiusmodi enim rebus præcipuus
 gubernator, cui Obedientia præstat, est ipsemet Deus. Quamuis enim
 homo in eo, quod præcipit, possit decipi: non tamen potest prouidentia Di-
 uina falli in eo, quod intendit. Cum igitur Prælati mandatum non est ini-
 equum: sufficit, ut ei obediat, hoc intelligere, quòd Deus infinitè sapiens,
 potens, ac iustus per eius os loquatur; & per ipsum gubernet: intendens in
 omnibus commodum eius, qui candidè pro eius amore obedit. Et hac rati-
 one obrinetur perfectæ Obedientia, quam Sancti cæcam vocant. Sancta sci-
 licet illa cæcitate, qua gaudebāt Adamus & Heua, antequam serpens oculos
 eis in ipsorum perniciē aperiret: cum causam quæsiuit, cur Deus ipsis com-
 edere prohibuisset ex arbore scientiæ. Dicitur autem hæc obediētia propte-
 rea cæca, quòd non habeat curiosos oculos ad examinandam & iudi-
 candam præcepti causam: sed habet tamen simplices & prudentes, ad præci-
 piendam & totalem causam aspiciendam quod scilicet Deus eiusque minister
 mandet: & hoc solo contenta est. Arbor, ait Sanctus Bernardus, scien-
 tiæ

Obedien-
 tia cur cæ-
 ca dicatur.

tiæ

Ad Fratres
de Monte,
Deo.

1. Corin. 3. 18
De Const.
Monast. c. 23

Heb. 13. 17.

Orat. 9.

11. Corin.
7. 19.

tia: boni & mali debet esse in Patre Spirituali, qui iudicaturus est, non autem iudicandus: ipse est discernere, quid bonum & quid malum sit: ut alterum iubeat & prohibeat alterum. Non pertinet autem ad subditum huic iudicio se immiscere: sed ijs, qui precipiuntur, obedire. Si enim de hominum scientia arbore comedit sicut Adamus: ejicietur ex ipso Paradyso. Non enim potest diu in Religione perseverare Novitius, qui se reputat prudentem; nec subditus, qui arrogat sibi, quod sit sapiens. Quod si vere sapiens se cupit, stultus fiat, humiliter & candidè obediendo; non qua sita, aut examinata causa eius, quod precipitur. Religiosi (ait Sanctus Basilius) sequi debent suum pastorem, sicut oves, audientes eius vocem, eumque sequentes per quamcunque viam ille duxerit; non scrutandè curiosè, qua via illas ducat, sed huius rei curam, Pastoris providentiæ committentes, cui ex officio incumbit super eas *pernigilare quasi earum rationem reddituro*: ipsis autem ovis non aliud incumbit, quam sequi & obedire: nam huius rei ratio tantum exigetur ab eis. Oves (ait Sanctus Gregorius Nazianzenus) nolite pastore vestros; nolite vos erigere supra id, quod ad vos spectat; ne iudices vestros iudicetis; nec Leges vestris Legislatoribus feratis. Non venitis ad Religionem, ut iudicetis; sed ut iudicemini: nolite alienum officium vobis arrogare, vestrum verò relinquere: in utroque enim offendetis; & damnabimini. Obedite tanquam simplices: & à Deo approbabitur. Sed fulius Sanctus Gregorius Papa hoc explicuit, adhibito exemplo Samuelis. Quam iam iacentem Deus vocavit, non aperiens ei quorsum, aut quare vocaretur: sed ille mox surrexit: & cogitans, se vocari à suo Prælatore Heli, eum accersit, ut, quid ille vellet, intelligeret. Et cum Heli iussisset redire & decumberet, ille id fecit. Id quod ter ei evenit: exemplum præbens celsissimæ Obedientiæ: quæ (ait) nec Præpositorum intentionem discutit, nec præcepta discutit: quia qui omne vitæ suæ iudicium maiori subdidit, in hoc solo gaudet, quod sibi præcipitur, operatur. Nescit enim iudicare, quisquis perfectè discedit obedire. Puer itaque Samuel nec vocatus nec repulsus offenditur: qui vocantis aut repellentis animum examinare noluit, qui in hoc solo gaudet: non nouerat, quod obediuit. Et quia surgere ad laborem; redire autem ad dormiendum pertinet ad quietem: quid insinuat, nisi quia utramque nobis vitæ præparat: si obedientis animus in eo, quod agit, non nisi obedientiæ bonum pensat? Præceptum namque in hoc solo pensari debet, quod maioris præceptum est: & qui Obedientiæ bonum exequitur, non iniunctum opus debet considerare; sed fructum: quia ad promerenda æternæ vitæ gaudia, non exquiritur qualitas operis; sed mortificatio propriæ, & executio alienæ voluntatis. Vnde & Paulus ait: *Circumcisio nihil prodest, & præputium nihil est, nisi observatio mandatorum Dei.* Jam ego apud omnipotentem Deum nec ea qua

aa labo-

ad laborem; nec ea; quæ ad quietem pertinent, parua sunt: si æternam vitam parare obedientibus possunt. Hæc S. Gregorius: quæ S. Bernardus præclara illa sententia confirmat: ipsum, quem pro Deo habemus, tanquam Deum in his, quæ aperte non sunt contra Deum, audire debemus. Cõrenti eius responsum non alio adhibito præcepti examine. Porro imperfecti cordis, & infirmæ prioris voluntatis indicium est: Statuta Seniorum studiosius discutere; hæc ad singula, quæ iniunguntur; exigere de quibusque rationem; & malè inspicari de omni præcepto, cuius causa latuerit; neque vnquam libenter obedire, nisi, cum audire contigerit, quod fortè libuerit; aut, quod non aliter facere, seu expedire monstrauerit, vel aperta ratio, vel indubitata auctoritas: Delicata satis, imò nimis molesta est huiuscemodi obedientia. Non planè hæc illa est, quæ ex Regula traditur, Obedientia sine mora. Intellegat itaque Religiosus, Prælatum (quemadmodum Sãctus hic loquitur) esse ipsius quasi vice Deum in terra: ideoque ei cum eadem perfectione obediat, qua ipsi Deo integra scilicet Iudicij proprii abnegatione, intuens tanquam totale, aut præcipuum motiuum, & scopum suæ obedientiæ: eam esse Dei voluntatem, vt Superioris præceptum omnino exequatur.

Hoc est velamen illud Ianthiarum pellium, quo Deus iubebat operiri vasa altaris, & tabernaculi. cum Aaron illa distribueret Leuitis portanda: ita vt illi ea non tangerent, nec viderent, an essent aurea, aut ærea, aut lignea; neque an eleganter essent fabricata, an ruditer: quæ omnia operiebat prædictum velamen, quod erat coloris cœlestis; ad significandum (vt alibi fusiùs est dictũ) quod obediẽtes accipere debeãt rem præceptam, hoc cœlesti motiuo rectam, quod scilicet illa sit voluntas Dei: non hærentes in ea cogitatione: an res præcepta sit præclara, an vilis; pretiosa, an contemptibilis; dulcis an amara; an bene vel malè, constituta ac directa: sed eam acceptent, qualiscunque sit: propterea quod Deus illam iubeat nolentes curiosè scrutare reliquas commoditates, & rationes humanas, quæ sub illo titulo & motiuo continentur: vt eis innitantur.

Et quamuis quædam opera sint ex se ipsis excelsiora & perfectiora, quàm alia: quando tamen aliquod illorum Deus iubet: illud est cæteris præferendum, licet ex se sit vilius. Tũc enim hyacinthus voluntatis Diuinæ illud redit cæteris pretiosius. Non tamen propterea negamus licere huic obedientiæ motiuo alia adiungere; & rationes humanas addere, quibus illud fulciatur, & confirmetur. Nam iacto illo fundamento, animi que decreto parendi, eo quod Deus iubeat: non est alienum, hyacinthum illum exornare commoditatibus spiritualibus, aut temporalibus ex ea Obedientia prouenientibus. Ac propterea idem ipse Dominus præceptis suis promissa addit præmiorũ, & penarum minas: quibus intellectus iuuetur & conuincatur, ad iudican-

Tract. de
præcep. &
dispon. co-
lum

In Duce spi-
rit. Tract. 2.
c. 8 §. 3.

Matth. 2.3.

dum, bonum sibi esse, quod illa acceptet. Qui tamen interdum etiam rationem addit: cur aliquid iubeat, quemadmodum Angelus dicens Sancto Ioseph, ut puerum & Matrem eius acciperet, & fugeret in Ægyptum, adiecit: *futurum est enim, ut Herodes querat puerum, ad perdendum eum.* Semper tamen attendendum est, ne Obedientia his præcipue rationibus, aut commoditatibus innitatur, ita ut illis deficientibus, executio quoque deficeret; aut vera ad exequendum promptitudo. Id enim esset iudicium, quod tale opus non fieret ea recta intentione, ut mandato Dei satisfaceret; sed propriae utilitatis, aut commoditatis intuitu. Quamvis enim in externa specie videatur esse Obedientia; interius tamen potius esset propria voluntas, coniuncta proprio iudicio, suggerenti & suadenti, quod illi ardeat. Quam obrem tutior & excelior modus Obedientiae est; qui Diuinæ voluntati pure innititur. Vt enim Saluator noster dixit: *Si oculus tuus simplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit.* iusinuans hac sententia, quod si intellectus oculus sincerè ac simpliciter vnicum eum finem respiciat, placere scilicet Deo in suis actionibus, non inferendo alia motiua commodorum, aut humanorum respectuum: omnes illæ actiones erunt puræ & sanctæ absque tenebris culparum. Qui tamen oculus intellectus si offuscetur humoribus iudicij propriæ ac curiosi: quod sibi complacet in suis ratiocinationibus, suæque commoda respicit: tunc actiones valde erunt obfuscatæ leprosi sui Ducis leprâ.

Matth. 6. 22.
Luc 11. 34

CAPVT XVI.

OCCVLTA IN OBEDIENTIAE PROPRIÆ IUDICII.

Et ratio qua eas contegit.

Tract. 4. c. 7

EX HIS QUÆ DICTA SUNT, facile cernere licet, quantum Religiosorum testatur infestissime cum proprio iudicio contendere. Proprium appellatur quod à cõmuni Ecclesiæ aut Prælatorum & maiorum suorum sensu ita se separatur, ut nolit eorũ iudiciũ sequi, nec cũ alijs de suis rebus cõferre; quia propriae prudentiæ fidit: cuius proprietates sunt, stultũ esse, temerariũ, curiosũ, inquietũ arrogans, & superbiũ. Aduersus quẽ hostẽ, ex innumeris malis ac diuinis, quæ adfert, sumenda nobis sunt arma, ad illũ detestandũ ac deturbandũ: ut fusè in Duce spirituali diximus: quo Religiosum Lectorem remittimus. Nũc autẽ larvas ei detrahemus, quibus ad nos decipiendos vtitur: tũc. n. grauius nos lædit, & ferè sine remedio, accedens sicut lupus ouilla pelle tectus.

1.

PRIMUM hic latro imitatur pallium hyacinthinum, volens inobedientiam, Obedientiæ pallio tegere. Ait enim, se non obedire homini: eò quod velit obedire Deo. Quasi Deus iuberet, sequi quod proprium dicitur iudicium, non verò quod Prælatus præscribit. Ita sentiebat insignis ille proprio iudicio addictus Rex Saul, qui cùm fuisset summè inobediens Dei mandatis, gloria batur tamen, quasi valde obediens. nam Samueli ipsum obiurganti.

quod